

Jennifer
Egan
Bølle på
døra
Roman

Oversatt av

KYRRE HAUGEN BAKKE | MNO

FORLAGET OKTOBER 2012

Originalens tittel: *A Visit from the Goon Squad*

Copyright © 2010 by Jennifer Egan

Norsk utgave: © Forlaget Oktober AS, Oslo 2012

Omslag: *Egil Haraldsen & Ellen Lindeberg* | EXIL DESIGN

Satt med Sabon Next 10,5 / 14 hos EXIL DESIGN

Papir: 80 g Munken Print Cream. Bulk 1,5

Trykk: ScandBook AB, 2012

Første opplag, 2012

ISBN 978-82-495-0868-6

ISBN 978-82-525-8003-7 (Nye Bøker)

Innkjøpt av Norsk kulturråd

www.oktober.no

Utdragene fra *På sporet av den tapte tid* er oversatt av Anne-Lisa Amadou,
Gyldendal Norsk Forlag (henholdsvis v, 98, 1985, og x, 214/15, 1990).

*Til Peter M.,
i takknemlighet*

Dikterne påstår at vi for et øyeblikk gjenfinner den person vi en gang har vært når vi kommer inn i et hus eller en have der vi har levet i ungdommen. Men det er risikable pilegrimsferder, som like ofte kan føre til skuffelse som til suksess. De faste stedene, de som svarer til de enkelte avsnitt i livet, må vi snarere prøve å finne i oss selv.

Det er med den ukjente delen av menneskenes liv som med naturens, som ingen vitenskapelig oppdagelse kan oppheve, bare drive et stykke lenger tilbake.

MARCEL PROUST | *På sporet av den tapte tid*

A

Hittegods

DET BEGYNTE PÅ den vanlige måten, på toalettet på Lassimo Hotel. Sasha sto foran speilet og frisket opp den gule øyenskyggen da hun la merke til en veske på gulvet ved siden av vasken – den tilhørte åpenbart kvinnen som satt og tisset, hun kunne så vidt høre sildringen gjennom døra til et hvelvlignende avlukke. Øverst i veska, så vidt synlig, lå det en seddelbok av blekgrønt skinn. I tilbakeblikk var det lett for Sasha å innse at den tissende kvinnens blinde tillit hadde provosert henne: *Vi bor i en by der folk stjeler håret av hodet på deg ved den minste anledning, men du lar sakene dine ligge der alle kan se dem, og regner med at de ligger og venter på deg når du kommer ut?* Dermed fikk hun lyst til å gi damen en lærepenge. Dette ønsket var imidlertid bare kamuflasje for den underliggende fornemmelsen Sasha alltid hadde: den tykke, myke seddelboka som bød seg frem til hånden hennes – det virket så kjedelig, så hverdagslig bare å skulle la den ligge der heller enn å gripe øyeblikket, akseptere utfordringen, ta spranget, forlate redet, kaste all forsiktighet over bord, leve farlig («Jeg har skjønt det nå,» sa Coz, terapeuten hennes) og *ta* den fordømte tingesten.

«Du mener stjele den.»

Han prøvde å få Sasha til å bruke det ordet, noe som var vanskeligere å unngå når det dreide seg om en lommebok enn om de fleste andre tingene hun hadde forsynt seg med i løpet av det siste året, da tilstanden hennes (som Coz kalte det) hadde begynt å akselerere: fem nøkkelknipper, fjorten par solbriller, et stripet skjerf i barnestørrelse, en kikkert, et rivjern, en lommekniv, tjuette såpestykker og åttifem pener som spente fra de billige kulepennene hun brukte når hun skrev under på kredittkortslippene, til den auberginegrønne Viscontien som kostet to hundre og seksti dollar på nettet, den hun hadde rapportert fra advokaten til sin forhenværende sjef under et kontraktmøte. Sasha hadde sluttet å ta ting i butikker – de kalde, døde varene der fristet henne ikke. Bare fra mennesker.

«Ja vel,» sa hun. «Stjele den.»

Sasha og Coz hadde døpt den fornemmelsen Sasha fikk, «den personlige utfordringen», tanken var at det å ta seddelboka var en måte Sasha kunne vise sin egen tøffhet på, sin individualitet. Oppgaven deres var nå å la tingene bytte plass i Sashas hode, slik at utfordringen ikke ble å ta seddelboka, men å *la være*. Det skulle være kuren, selv om Coz aldri brukte ord som «kur». Han gikk med funky gensere og lot henne kalle ham Coz, men han tilhørte den gamle skolen og var uutgrunnet, så til de grader at Sasha ikke ante om han var homo eller streit, om han hadde skrevet berømte bøker, eller om han (som hun av og til hadde mistanke om) var en av disse rømte fangene som gir seg ut for å være kirurger og ender med å glemme igjen operasjonsutstyret inne i skallen på folk. Dette var selvsagt spørsmål hun kunne ha oppklart på Google på mindre enn et minutt, men det var nyttige spørsmål (ifølge Coz), og foreløpig hadde Sasha motstått fristelsen.

Divanen på kontoret hans, der hun lå, var av blått skinn og veldig bløt. Coz hadde fortalt henne at han likte divanen fordi den befridde dem begge for belastningen ved øyenkontakt. «Du liker ikke øyenkontakt?» hadde Sasha spurt. Det virket som en underlig innrømmelse fra en terapeut.

«Jeg synes det er slitsomt,» sa han. «På denne måten kan vi begge se på hva vi vil.»

«Hvor kommer du til å se?»

Han smilte. «Du ser jo hva jeg har å velge mellom.»

«Hvor pleier du å se? Når folk ligger på divanen.»

«Rundt i rommet,» sa Coz. «I taket. Ut i luften.»

«Hender det at du sovner?»

«Nei.»

Sasha så vanligvis på vinduet, som vendte ut mot gaten og som i kveld, mens hun fortsatte å fortelle, var ugjennomsiktig av regn. Hun hadde fått øye på seddelboka, myk og overmoden som en fersken. Hun hadde plukket den fra kvinnens veske, sluppet den ned i sin egen lille håndveske og trukket igjen glidelåsen før lyden av tissing stanset. Hun hadde dyttet opp døra til toalettet og svevd tilbake gjennom lobbyen og til baren. Hun og eieren av seddelboka møttes ikke.

Pre-seddelbok hadde Sasha hatt en fæl kveld: en ugrei date (enda en) som furtet bak en mørk lugg, innimellom med et blick opp på flatskjermen – Jets-kampen som ble sendt, interesserte ham visst mer enn Sashas litt for utbroderte, det måtte hun innrømme, historier om Bennie Salazar, den tidligere sjefen hennes, den berømte grunnleggeren av plateselskapet Sow's Ear, en mann som (visste Sasha tilfeldigvis) drysset flak av bladgull på kaffen – som afrodisiakum, hadde hun en mistanke om – og sprayet armhulene med insektmiddel.

Post-seddelbok, derimot, sitret situasjonen av frydefulle muligheter. Sasha kjente hvordan kelnerne lot blikket gli over

henne der hun kom smygende tilbake til bordet med håndveska og dens hemmelige innhold. Hun satte seg, tok en slurk av Melon Madness-martinien sin og la hodet på skakke mot Alex. Hun smilte ja/nei-smilet sitt. «Hei,» sa hun.

Ja/nei-smilet var forbløffende virkningsfullt.

«Du er glad,» sa Alex.

«Jeg er alltid glad,» sa Sasha. «Jeg bare glemmer det av og til.»

Alex hadde gjort opp regningen mens hun var på toalettet – et klart bevis på at han hadde vært på nippet til å gjøre en brå slutt på stevnemøtet. Nå lot han blikket hvile på henne. «Lyst til å dra et annet sted, eller?»

De reiste seg. Alex hadde svarte kordfløyelsbukser og hvit penskjorte. Han var advokatsekretær. På mail hadde han vært full av innfall, nesten tøysete, men i egen person virket han nervøs og uinteressert på samme tid. Det var lett å se at han var i god form, ikke fordi han gikk på treningsstudio, men fordi han var ung nok til at kroppen ennå bar preg av idrettene han hadde drevet på videregående og college. Sasha, som var tretti-fem, var forbi det punktet. Men ikke engang Coz visste hvor gammel hun egentlig var. Det nærmeste noen hadde kommet å gjette riktig, var trettiett, og de fleste plasserte henne et sted i tjuårene. Hun gikk på trening hver dag og unngikk sol. På alle nettprofilsidene hennes sto det tjuåtte.

Der hun fulgte etter Alex ut av baren, kunne hun ikke motstå fristelsen til å åpne håndveska og kjenne på den fyldige grønne seddelboka bare et øyeblikk, for å kjenne hjertet snøre seg sammen.

«Du er bevisst på hva slags følelser tyveriet skaper i *deg*,» sa Coz. «I så stor grad at du minner deg selv på det for å komme i bedre humør. Men tenker du på hvordan den andre personen har det?»

Sasha la hodet bakover og så på ham. Hun gjorde et nummer av det innimellom, bare for å minne Coz på at hun ikke var idiot – hun visste at det hørte et riktig svar til spørsmålet. Hun og Coz var samarbeidspartnere, de skrev en fortelling der slutten allerede var fastlagt: Hun skulle bli bra. Hun skulle slutte å stjele fra folk og begynne igjen å bry seg om det som en gang hadde vært rettesnorer for henne: musikken; nettverket av venner hun hadde bygd opp da hun var ny i New York; en fortegnelse over mål, som hun hadde skriblet ned på en stor avisside og teipet opp på veggen i de første leilighetene:

Finne et band å bli manager for
Forstå nyhetene
Studere japansk
Øve på å spille harpe

«Jeg tenker ikke på folk,» sa Sasha.

«Men det er ikke det at du mangler innlevelse,» sa Coz. «Det vet vi, på grunn av den rørleggeren.»

Sasha sukket. Hun hadde fortalt Coz historien om rørleggeren for en måneds tid siden, og han hadde sett sitt snitt til å bringe den på bane i nesten hver eneste time siden. Rørleggeren var en gammel mann, som husverten til Sasha hadde sendt for å undersøke en vannlekkasje i leiligheten under hennes. Han hadde dukket opp på døra hos Sasha med grå hårdotter på hodet, og før det var gått et minutt – *pang* – lå han på gulvet og hadde krabbet inn under badekaret hennes som et dyr på vei inn i et hull det var fortrolig med. Fingrene som famlet seg frem til boltene bak badekaret, var skitne og så ut som sigarstumper, og han strakte seg så langt at genseren ble trukket opp og blottla en bløt, hvit rygg. Sasha snudde seg vekk, ulykkelig over den gamle mannens fornedrelse, ivrig etter å

komme seg av gårde til vikarjobben, bare at nå henvendte rørleggeren seg til henne og spurte hvor ofte og hvor lenge hun dusjet. «Jeg bruker den aldri,» sa hun kort. «Jeg dusjer på treningsstudio.» Han nikket uten å la seg merke med hennes mangel på høflighet, han var tydeligvis vant til sånt. Det begynte å prikke i nesen på Sasha; hun lukket øynene og presset fingrene hardt mot tinningene.

Da hun åpnet øynene, så hun at rørleggerens verktøybelte lå på gulvet, foran føttene hennes. Det inneholdt blant annet en vakker skrutrekker – det oransje, gjennomsiktige håndtaket skinte som en kjærlighet på pinne i den slitte lærhempen, det sølvblanke stålet var presist formet og glitrende. Sasha kjente hvordan hun omsluttet gjenstanden i ett eneste vidåpent svelg av begjær; hun måtte holde skrutrekkeren i hendene, bare en liten stund. Hun bøyde knærne og nappet den lydløst fra beltet. Ingen antydning til klirring i armbånd; de knoklete hendene hennes var klønede i de fleste sammenhenger, men dette var hun god til – *skapt for*, tenkte hun ofte de første svimlende sekundene etter at hun hadde forsynt seg med noe. Og i samme øyeblikk skrutrekkeren befant seg i hånden hennes, opplevde hun en momentan lindring av smerten over å ha en gammel mann med bløt rygg snøftende under badekaret, og deretter noe mer enn lindring: en velsignet likegladhet, som om selve tanken på å skulle føle smerte på grunn av noe slikt var besynderlig.

«Og da han var gått?» hadde Coz spurt da Sasha fortalte historien. «Hvordan fremsto skrutrekkeren for deg da?»

Det ble en pause. «Vanlig,» sa hun.

«Jaså. Ikke noe særskilt lenger?»

«Som en hvilken som helst skrutrekker.»

Sasha hadde hørt Coz flytte på seg bak henne og merket at det skjedde noe i rommet: Det var som om skrutrekkeren, som

hun hadde lagt på det bordet (nylig supplert med enda et bord) der hun oppbevarte de tingene hun hadde rappa, og som hun knapt hadde sett på siden, hang i luften på Coz' kontor. Den svedde mellom dem: et symbol.

«Og hvordan følte du deg?» spurte Coz stillferdig. «Etter å ha tatt den fra rørleggeren som du syntes synd på?»

Hvordan hun følte seg? *Hvordan hun følte seg?* Det fantes et riktig svar, så klart. En gang iblant fikk Sasha en intens lyst til å lyve, ganske enkelt for å snyte Coz for det svaret.

«Forferdelig,» sa hun. «оκ? Jeg følte meg forferdelig. Ærlig talt, jeg går omtrent konk for å klare å betale deg ... jeg skjønner jo at dette ikke er en kjempefin måte å leve på.»

Coz hadde mer enn én gang prøvd å koble rørleggeren til Sashas far, som hadde forsvunnet da hun var seks. Hun unnlot omhyggelig å gå inn på denne tankegangen. «Jeg husker ham ikke,» sa hun til Coz. «Jeg har ingenting å si.» Dette gjorde hun for å beskytte både Coz og seg selv – den fortellingen de to skrev, handlet om forløsning, om å begynne på nytt, med blanke ark. Men langs den veien fantes det bare sorg.

Sasha og Alex var på vei ut gjennom lobbyen på Lassimo Hotell. Sasha hengte veska over skulderen og kjente den varme, runde seddelboka i armhulen. Idet de passerte de knudrete, knoppende grenene ved de store glassdørene mot gaten, kom en kvinne skjenende mot dem. «Vent,» sa hun. «Dere har vel ikke sett – Jeg er helt fortvilet.»

Sasha kjente smaken av redsel i munnen. Det var kvinnen hun hadde stjålet seddelboka fra – det skjønte hun øyeblikkelig, enda personen som sto foran henne, ikke hadde det minste til felles med den bekymringsløse, svarthårede seddelbokeieren hun hadde sett for seg. Denne kvinnen hadde sårbare, brune øyne og flate, spisse sko som klapret altfor høyt

mot marmorgulvet. Det var masse grått i det krusete, brune håret.

Sasha grep Alex i armen og prøvde å styre ham ut av døra. Hun merket at han rykket overrasket til ved berøringen, men hun slapp ikke taket. «Har vi sett hva,» sa han.

«Noen har stjålet seddelboka mi. ID-kortet er borte, og jeg må rekke et fly i morgen tidlig. Jeg er helt fortvilet!» Hun så bønnfallende på dem begge. Det var den typen uforstilt nød som newyorkere raskt lærer seg å skjule, og Sasha krympet seg. Det hadde ikke slått henne at kvinnen kunne være utenbysfra.

«Har du ringt politiet?» spurte Alex.

«Portieren sa han skulle gjøre det. Men ellers lurte jeg – kanskje den har falt ut et eller annet sted?» Hun så hjelpeløst på marmorgulvet rundt dem. Sasha slappet av litt. Denne kvinnen var av den typen som irriterte folk uten å ville det; hun ba om unnskyldning for sitt blotte nærvær selv nå, mens hun gikk sammen med Alex bort til portierens disk. Sasha fulgte etter.

«Er det noen som hjelper denne personen?» hørte hun Alex spørre.

Portieren var ung og hadde piggsveis. «Vi har ringt politiet,» sa han, i forsvarsposisjon.

Alex snudde seg mot kvinnen. «Hvor skjedde dette?»

«På dametoiletet, tror jeg.»

«Hvem andre var der?»

«Ingen.»

«Det var tomt?»

«Det kan ha vært en annen der, men jeg så henne ikke.»

Alex dreide rundt mot Sasha. «Du var jo nettopp på toalettet,» sa han. «Så du noen?»

«Nei,» fikk hun frem. Hun hadde Xanax i veska, men hun kunne ikke åpne veska. Selv med glidelåsen igjen var hun redd seddelboka skulle sprette frem og komme til syne på en eller

annen måte hun ikke hadde herredømme over, og sette i gang en hel kaskade av grufullheter: arrestasjon, skam, fattigdom, død.

Alex vendte seg mot portieren. «Hvorfor er det jeg som må stille disse spørsmålene, og ikke du?» sa han. «Noen er nettopp blitt ranet på ditt hotell. Har dere ikke sikkerhetsvakter, eller?»

Ordene «ranet» og «sikkerhetsvakter» lyktes i å trenge gjennom den dulmende rytmen som pumpet gjennom ikke bare Lassimo, men hvert eneste hotell av samme type i New York. Det kunne registreres en svak bølge av interesse fra folk i lobbyen.

«Jeg har tilkalt vaktene,» sa portieren og strakte på nakken. «Jeg kan ringe dem én gang til.»

Sasha så fort på Alex. Han var sint, og sinnet tydeliggjorde noe ved ham på en måte som en time med ørkesløst pjatt (stort sett fra henne, riktignok) ikke hadde greid: Han var ny i New York. Han kom fra et mindre sted. Han hadde et og annet han ville ha sagt om hvordan man behandler mennesker.

To sikkerhetsvakter dukket opp, de var like på tv og i virkeligheten: muskelbunter hvis samvittighetsfulle høflighet på en eller annen måte hang sammen med deres villighet til å knuse skaller. De spredte seg for å gjennomsøke baren. Sasha ønsket febrilsk at hun hadde latt seddelboka ligge igjen der, som om dette var en impuls hun med nød og neppe hadde kunnet motstå.

«Jeg går og sjekker toalettet,» sa hun til Alex og tvang seg til å gå langsomt rundt heisbrønnen. Toalettet var tomt. Sasha åpnet veska, tok opp seddelboka, fisket frem den lille flasken med Xanax og la én inn mellom tennene. De virket fortere når man tygde dem. Mens den etsende smaken fylte munnen, lot hun blikket gli over rommet og prøvde å bestemme seg for hvor hun skulle slenge fra seg seddelboka: I et avlukke? Under

vasken? Beslutningen lamslo henne. Hun var nødt til å få til dette, slippe uskadd unna, og hvis hun kunne klare det, hvis det lyktes – hun fikk en forskrudd fornemmelse av å avgi et løfte til Coz.

Døra til toalettet gikk opp, og kvinnen kom inn. De desperate øynene hennes møtte Sashas i speilet: smale, grønne, like desperate. Det oppsto en pause der Sasha hadde fornemmelsen av å bli konfrontert; kvinnen visste det, hadde visst det hele tiden. Sasha rakte henne seddelboka. Det lamslätte uttrykket til kvinnen fortalte henne at hun hadde tatt feil.

«Om forlatelse,» sa Sasha fort. «Det er et problem jeg har.»

Kvinnen åpnet seddelboka. Den fysiske lettelsen hennes over å få den tilbake skylte gjennom Sasha i en varm strøm, som om kroppene deres hadde smeltet sammen. «Alt sammen er der, æresord,» sa hun. «Jeg har ikke engang åpnet den. Det er et problem jeg sliter med, men jeg har oppsøkt hjelp. Jeg bare – vær så snill ikke å si noe. Jeg vet ikke hvordan det skal gå med meg.»

Kvinnen så opp og lot det myke, brune blikket gli over Sashas ansikt. Hva så hun? Sasha ønsket hun kunne snu seg og granske speilbildet sitt igjen, som om et eller annet ved henne omsider ville tre frem – noe som var gått tapt. Men hun snudde seg ikke. Hun sto dørgende stille og lot kvinnen se. Det slo henne at kvinnen var på hennes egen alder – hennes virkelige alder. Hun hadde antagelig barn.

«Greit,» sa kvinnen og så ned. «Det blir mellom oss.»

«Tusen takk,» sa Sasha. «Tusen, tusen takk.» Lettelsen og de første lette bølgene av Xanax gjorde henne svimmel, og hun lente seg mot veggen. Hun fornemmet hvor oppsatt kvinnen var på å komme seg vekk. Hun lengtet etter å la seg gli ned på gulvet.

Det banket på døra, en mannsstemme: «Fant du den?»

Sasha og Alex forlot hotellet og kom ut i det ødslige, forblåste Tribeca-strøket. Hun hadde foreslått Lassimo av gammel vane; det lå i nærheten av Sow's Ear Records, der hun hadde arbeidet i tolv år som Bennie Salazars assistent. Men hun kunne ikke utstå bydelen om kvelden nå som World Trade Center var borte, de to skinnende avenyene av lys hadde alltid fylt henne med håp. Hun var lei av Alex. På bare tjue minutter hadde de feid forbi det punktet de hadde søkt å nå, meningsfylt-forbindelse-gjennom-felles-opplevelser, og havnet i den mindre tiltalende tilstanden av å kjenne-hverandre-for-godt. Alex hadde strikkelue som var trukket ned i pannen. Øyevippene hans var lange og svarte. «Det var merkelig,» sa han til slutt.

«Ja,» sa Sasha. Så, etter en pause: «At jeg fant den, mener du?»

«Hele greia. Men ja.» Han vendte seg mot henne. «Lå den gjemt, eller?»

«Den lå på gulvet. I hjørnet. Bak en sånn potteskjuler, lik som.» Denne løgnen fikk ørsmå svettedråper til å piple frem på Sashas Xanax-beroligede panne. Hun fikk lyst å si *Det var faktisk ingen potteskjulere der*, men klarte å la være.

«Det er nesten som om hun gjorde det med vilje,» sa Alex. «For å få oppmerksomhet, eller noe.»

«Hun virket ikke som den typen.»

«Sånt vet man aldri. Det er noe jeg lærer her i New York City: Det er dønn umulig å vite hvordan folk egentlig er. Det er ikke bare dobbeltkommunikasjon de driver med – den er mange-dobbel, liksom.»

«Hun var ikke fra New York,» sa Sasha og irriterte seg over anelsesløsheten hans samtidig som hun strevde med å holde den ved like. «Husker du? Hun skulle ut og fly?»

«Ja visst,» sa Alex. Han holdt inne, la hodet på skakke og så på Sasha der de gikk på det svakt opplyste fortauet. «Men du skjønner hva jeg snakker om? Det med folka her?»

«Jo,» sa hun forsiktig. «Men jeg tror man venner seg til det.»
«Jeg vil heller dra et annet sted.»

Det gikk et øyeblikk før Sasha forsto. «Det fins ikke noe annet sted,» sa hun.

Alex snudde seg mot henne, forbløffet. Så smilte han bredt. Sasha smilte tilbake – ikke ja/nei-smilet, men noe i nærheten.

«Det er jo latterlig,» sa Alex.

De tok en drosje og klatret opp de fire etasjene til Sashas leilighet i den heisløse gården på Lower East Side. Hun hadde bodd der i seks år. Det luktet duftlys, og det lå et fløyelsteppes på sovesofaen pluss masse puter, dessuten var det en gammel farge-tv der med veldig godt bilde, og en samling suvenirer fra reisene hennes lå tett i tett i vinduskarmene: et hvitt strand-skjell, et par røde terninger, en liten boks tigerbalsam fra Kina som nå var tørket inn til samme tekstur som gummi, et bitte lite bonsaitre som hun vannet trofast.

«Næmmen,» sa Alex. «Du har badekar på kjøkkenet! Jeg har hørt om sånt – jeg mener jeg har lest om det, men jeg visste ikke riktig om det fantes lenger. Den dusjgreia er ny, ikke sant? Dette er en sånn badekar-på-kjøkkenet-leilighet, ikke sant?»

«Jepp,» sa Sasha. «Men jeg bruker det nesten aldri. Jeg dusjer på treningsstudio.»

Over badekaret lå det en tilskåret plate som Sasha brukte til å stable tallerkener på. Alex lot hånden gli under kanten på karet og besiktiget løveføttene. Sasha tente levende lys, hentet en flaske grappa i kjøkkenskapet og fylte to små glass.

«For et fantastisk sted,» sa Alex. «Man får følelsen av det gamle New York. Man vet jo at det fins sånt som dette, men hvordan skal man finne det?»

Sasha lente seg mot badekaret ved siden av ham og tok en liten slurk grappa. Det smakte som Xanax. Hun prøvde å

huske hvor gammel Alex var fra facebookprofilen hans. Åtte-ogtjue, tenkte hun, men han virket yngre enn som så, kanskje mye yngre. Hun så leiligheten sin slik han sikkert så den – litt lokalkoloritt som kom til å falme nesten med det samme og forsvinne i det eventyrlige virvaret som alle nykommere i New York opplever. Det stakk i Sasha når hun tenkte på seg selv som et glimt i de uklare minnene Alex ville komme til å streve med om et år eller to: *Hvor var den leiligheten med badekaret? Hvem var den jenta?*

Han forlot badekaret for å utforske resten av leiligheten. På den ene siden av kjøkkenet lå soverommet til Sasha. På den andre siden, ut mot gaten, lå stua-hulen-kontoret, som inneholdt to stoppede lenestoler og skrivebordet hun bare brukte når hun holdt på med sånt som ikke hadde noe med jobben å gjøre – PR for band hun hadde tro på, korte anmeldelser for *Vibe* og *Spin* – skjønt det var blitt mye mindre av sånt i de senere årene. Hele leiligheten, som for seks år siden hadde fremstått som en mellomstasjon på veien til noe annet og bedre, hadde i grunnen endt med å sette seg rundt Sasha og vokse i masse og vekt, inntil hun opplevde både at hun satt fast i den og var heldig som hadde den – at hun ikke bare var ute av stand til å komme seg videre, men ikke ville det heller.

Alex bøyde seg frem for å kikke på den lille samlingen i vinduskarmene. Han stoppet opp ved bildet av Rob, Sashas venn som hadde druknet mens de gikk på college, men sa ingenting. Han hadde ikke lagt merke til bordene der hun oppbevarte de tingene hun hadde stjålet: pennene, kikkerterne, nøklene, barneskjerfet hun hadde rapport ganske enkelt ved å la være å levere det tilbake da det falt fra halsen på en liten jente som holdt moren i hånden på vei ut fra en Starbucks-filial. Sasha hadde allerede begynt hos Coz den gangen, så hun gjenkjente hele rekken av bortforklaringer allerede

mens de durte gjennom hodet på henne: vinteren er jo snart forbi; barn vokser så fort; unger avskyr å gå med skjerf; det er for sent, de er gått alt; det blir så flaut å levere det tilbake; jeg kunne like gjerne ha oversett at hun mistet det – faktum er at det var nettopp det jeg gjorde, jeg la ikke merke til det før nå: *Se, et skjerf! Et knallgult barneskjerf med rosa striper – så synd, lurer på hvem det tilhører? Ja ja, jeg plukker det bare opp, jeg, og står her med det en liten stund ...* Hjemme hadde hun vasket skjerfet for hånd og lagt det pent sammen. Det var en av de tingene hun likte best.

«Hva er alt dette for noe?» spurte Alex.

Han hadde oppdaget bordene nå og sto og så på alt sammen. Det så ut som kleinkunst lagd av en bever: en haug gjenstander som hang sammen på en uforståelig, men åpenbart ikke tilfeldig måte. I Sashas øyne bortimot dirret samlingen under vekten av alle de pinlige situasjonene og nødsrikene og de små triumfene og øyeblikkene av ren oppløftethet. Her lå år av hennes liv komprimert. Skrutrekkeren lå ytterst ved bordkanten. Sasha flyttet seg nærmere Alex, tiltrukket av synet av ham der han sto og betraktet alt sammen.

«Og hva følte du da du sto sammen med Alex foran alle disse tingene du hadde stjålet?» spurte Coz.

Sasha vendte ansiktet inn mot den blå divanen, for hun begynte å bli varm i kinnene, og det var noe hun avskydde. Hun hadde ikke lyst til å forklare for Coz de blandede følelsene hun hadde hatt da hun sto der sammen med Alex: hvor stolt hun var av disse gjenstandene, en ømhet som bare ble forsterket av skammen over måten hun hadde anskaffet dem på. Hun hadde risikert alt, og her var resultatet: den rå, forkvaklede kjernen i livet hennes. Det å betrakte Alex mens han lot blikket gli over haugen av gjenstander, vekket noe i Sasha. Hun slo armene om ham bakfra, og han snudde seg,

overrasket, men villig. Hun kysset ham midt på munnen, deretter åpnet hun buksmekken hans og sparket av seg boot-sene. Alex prøvde å føre henne mot det andre rommet, der de kunne legge seg på sovesofaen, men Sasha gikk ned på kne ved siden av bordene og trakk ham ned, det persiske teppet stakk henne i ryggen, gatelyset falt inn gjennom vinduet og traff det sultne, håpefulle ansiktet hans, de nakne, hvite lårene.

Etterpå lå de lenge på teppet. Lysene begynte å flakke. Sasha så det taggete bonsaitreet i silhuett mot vinduet over hodet på seg. All opphisselsen hadde sivet ut av henne og etterlatt seg et forferdelig vemod, en tomhet som kjentes voldelig, som om noen hadde hakket ut innvollene hennes. Hun reiste seg ustøtt og håpet Alex ville gå snart. Han hadde fremdeles skjorta på.

«Vet du hva jeg har lyst til?» sa han idet han kom seg på beina. «Å ta meg et bad i det karet.»

«Det kan du godt,» sa Sasha tonløst. «Det fungerer. Rørleggeren har nettopp vært her.»

Hun trakk på seg jeansen og sank ned på en stol. Alex gikk bort til badekaret, fjernet forsiktig tallerkenene og løftet vekk dekslet. Vannet sprutet fra kranen. Sasha var alltid forbløffet over hvor kraftig strålen var, de få gangene hun hadde brukt karet.

Alex' svarte bukser lå sammenkrøllet på gulvet foran Sashas føtter. Den firkantete lommeboka hans hadde slitt vekk kordfløyelen på en av baklommene, han gikk antagelig ofte med disse buksene, og alltid med lommeboka på samme sted. Sasha kikket bort på ham. Dampen steg fra badekaret da han stakk en hånd oppi for å kjenne på vannet. Så kom han tilbake til haugen med gjenstander og bøyde seg frem, som om han lette etter noe spesielt. Sasha betraktet ham og håpet på et lite etterskjelv av den opphisselsen hun hadde følt for litt siden, men den var borte.

«Kan jeg bruke litt av dette?» Han sto med en pakke badesalt som Sasha hadde tatt fra bestevenninnen, Lizzie, et par år tidligere, mens de fremdeles var på talefot. Badesaltet var fremdeles i den polkaprikkede innpakningen. Det hadde ligget midt inne i haugen, som hadde sunket litt sammen etter utgravningen. Hvordan hadde Alex i det hele tatt fått øye på det?

Sasha nølte. Hun og Coz hadde snakket mye om hvorfor hun oppbevarte de stjålne gjenstandene adskilt fra resten av livet sitt: fordi det å bruke dem ville antyde grådighet eller egen nytte; fordi det å la dem ligge urørt liksom antydte at hun kunne komme til å levere dem tilbake en vakker dag; fordi det å stable dem i en stor haug hindret kraften i dem å lekke ut.

«Jo,» sa hun, «jo da, det kan du godt.» Hun var klar over at hun hadde forflyttet seg i den historien hun og Coz skrev sammen, tatt et symbolsk skritt. Men i retning av den lykkelige slutten, eller stikk motsatt?

Hun kjente Alex' hånd mot bakhodet, han strøk henne over håret. «Liker du det varmt?» spurte han. «Eller passe.»

«Varmt,» sa hun. «Skikkelig glovarmt.»

«Jeg også.» Han gikk bort til badekaret igjen og fiklet med armaturen og helte oppi litt av saltet, og straks ble rommet fylt av en dampende, planteaktig lukt som Sasha hadde dyptgående kjennskap til: duften av Lizzies bad, fra den tiden da Sasha alltid dusjet der når hun og Lizzie hadde vært ute og jogget i Central Park.

«Hvor har du håndklær?» spurte Alex.

Hun oppbevarte dem sammenfoldet i en kurv på badet. Alex gikk for å hente dem, så lukket han badedøra. Sasha hørte at han begynte å tisse. Hun knelte ned på gulvet, fisket frem lommeboka hans fra bukselomma og åpnet den mens hjertet galopperte. Det var en alminnelig svart lommebok, grå av sli-

tasje langs kantene. Raskt gikk hun gjennom innholdet: et kredittkort, et jobb-ID-kort, et kundekort til et treningsstudio. I en sidelomme lå et bleknet bilde av to gutter og en jente med tannregulering, som satt og myste på en strand. Et idrettslag i gule drakter, hodene var så små at det var umulig å se om et av dem tilhørte Alex. Blant alle disse eselørrede fotografiene falt en bit av et ark fra en ringpermblokk ned i fanget på Sasha. Arket så veldig gammelt ut, det var fillete i kantene, de blekblå linjene nesten utviskede. Sasha brettet det ut og leste det som sto skrevet med stump blyant: JEG TROR PÅ DEG. Hun ble sittende fullstendig stille og stirre på disse ordene. Det var som om de boret seg gjennom henne fra den fattigslike papirlappen og brakte med seg en flom av forlegenhet på vegne av Alex, som hadde gått med denne smuldrende oppmuntningen i den smuldrende lommeboka, og deretter skam over at hun selv hadde sett på den. Hun hadde en vag opplevelse av at kranene i vasken ble åpnet, og at hun måtte handle raskt. Fort, mekanisk, la hun tingene tilbake i lommeboka, samtidig som hun beholdt lappen i hånden. Jeg skal bare ta vare på denne, merket hun at hun sa til seg selv idet hun stakk lommeboka tilbake i Alex' lomme. Jeg kan legge den tilbake senere; han husker antagelig ikke at den ligger der engang; jeg gjør ham rett og slett en tjeneste ved å fjerne den før noen finner den. Jeg sier bare: *Du, jeg fant denne på teppet, er den din?* Og da sier han: *Den? Jeg har aldri sett den før – den må være din, Sasha.* Og kanskje det er sant. Kanskje noen ga meg den for mange år siden og jeg hadde glemt det.

«Gjorde du det, da? La den tilbake?» spurte Coz.

«Jeg fikk ikke anledning til det. Han kom ut fra badet.»

«Etterpå, da? Etter badet. Eller neste gang du traff ham.»

«Etter badet tok han på seg buksene og gikk. Jeg har ikke snakket med ham siden.»

I løpet av pausen som oppsto, var Sasha intenst oppmerksom på Coz der han satt bak henne og ventet. Hun hadde et sterkt ønske om å glede ham, si noe sånt som *Det var et vendepunkt; allting føles annerledes nå* eller *Jeg ringte til Lizzie, og vi ble omsider venner igjen* eller *Jeg har begynt å spille harpe igjen* eller bare *Jeg forandrer meg jeg forandrer meg jeg forandrer meg; Jeg har forandret meg!* Forløsning, forvandling – gud, som hun lengtet etter dette. Hver dag, hvert minutt. Gjorde ikke alle det?

«Vær så snill,» sa hun til Coz. «Ikke spør hva jeg følte.»

«Nei vel,» sa han dempet.

De satt tause, den lengste stillheten som noen gang hadde oppstått mellom dem. Sasha så på vindusruten, der regnet kontinuerlig rant og gjorde lysene utydelige i mørket som senket seg. Hun lå med spent kropp og la beslag på divanen, hennes sted i dette rommet, hennes utsikt til vinduet og veggene, den svake summingen som alltid var der når hun hørte etter, og disse minuttene av Coz' tid: ett til, så ett til, så enda ett.